

Belgelendirme Kapsamı

Bu program, 12UY0053-3 Otomotiv Sac ve Gövde Kaynakçısı Seviye 3 adaylarının belgelendirilmesine yönelik olarak yapılacak olan sınav için temel şartları, yeterlilik alanını, sınav koşullarını, kabul şartlarını ve belgelendirme süreci hakkında bilgilendirmeyi kapsamaktadır.

İş ve Görev Tanımı

Otomotiv Sac ve Gövde Kaynakçısı (Seviye 3), iki ya da daha fazla parçayı birleştirerek ve gerektiğinde ilave dolgu malzemesi kullanarak tek parça haline getirmek ve bunları uygun model ve tipteki araçta bulunması gereken yere sabitlemek amacıyla, teknik resim, kroki veya iş talimatlarına göre kaynak işlemi yapan kişidir. Kaynak işlemlerinde, parçaların kullanım amacına uygun, dayanımlı ve estetik bir biçimde birleştirilmesi esastır. Kaynak işlemleri sırasında yapılacak işe uygun makina, donanım, alet, malzeme ve kaynak yapılacak parçaların hazırlanması, nokta ve rutin gaz/toz altı kaynaklarının yapılması, teknik kontrollerin uygulanması ve kaynak kusurlarının tespiti ve düzeltilmesi işlemleri uygun bilgi ve beceriler kullanılarak sağlanır. Otomotiv Sac ve Gövde Kaynakçısı genel nezaret altında gerçekleştirdiği çeşitli türdeki kaynak işlemlerinden birini veya birkaçını, seri veya parti tipi üretim işlerinde rutin ve tekrarlı olarak yaparken, yaptığı işlemlerin doğruluğundan, zamanlamasından ve kalitesinden sorumludur. İşlemlerin yapılmasında iş talimatlarına uygun çalışır ve sorumluluk alanı dışında kalan arızaları ve hataları ilgili kişilere bildirir. İşlemleri tamamlanan parçaların teknik talimatlarda belirtilen özelliklere sahip olması ve birlikte çalışılan diğer kişilerin emniyetinin sağlanması otomotiv kaynakçısının sorumlulukları arasında yer alır.

Şart Koşulan Yeterlilik

Teorik Sınav

Teorik sınavlar test (T1) şeklinde gerçekleştirilir. Sınav soruları, teorik sınav kapsamında ölçülmesi öngörülen tüm öğrenim çıktılarını ve başarı ölçütlerini ölçebilecek şekilde tasarlanacak olup, her yeterlilik biriminin değerlendirilmesi ayrı ayrı yapılacaktır. Adayın mesleki yeterlilik belgesi alabilmesi için zorunlu birimlerden ve seçmeli birimlerinin en az bir tanesinden başarılı olması zorunludur. Teorik sınav sonuçlarının değerlendirilmesinde doğru cevap sayısı esastır. Yanlış ve boş cevap sayısı dikkate alınmaz. Her birimde sorulacak soru sayısı ve süreleri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir. Aday her bir birimden 100 tam puan üzerinden değerlendirilecektir.

Zorunlu Birimler		Sınav Türü (Teorik)	Başarı Notu	Soru Sayısı	Sınav Süresi (dk.)
A1	Kaynak İşlemlerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği	T1	60	10	10

Seçmeli Birimler		Sınav Türü (Teorik)	Başarı Notu	Soru Sayısı	Sınav Süresi (dk.)
B1	Elektrotla Ark Kaynağı (111)	T1	50	12	12
B5	Metal-Ark Asal Gaz Kaynağı (MIG Kaynağı) (131)	T1	50	10	10
B6	Metal-Ark Aktif Gaz Kaynağı (MAG Kaynağı) (135)	T1	50	10	10
B9	Tungsten Asal Gaz Ark Kaynağı (TIG Kaynağı) (141)	T1	50	10	10
B14	Oksi-Asetilen Kaynağı (311)	T1	50	13	13

Sınavlarda zorunlu birim sınav süresine adayın seçtiği seçmeli birim veya birimlerin süresi de eklenir ve bu süre toplam sınav süresidir.

Performans Sınavı

Yeterlilikte seçilen seçmeli birimler için performansa dayalı uygulama sınavları gerçekleştirilir. Performans sınavında adayın performansı; ölçülmesi öngörülen öğrenim çıktılarının, başarı ölçütlerini içerecek şekilde kontrol listesi aracılığıyla değerlendirilmesi yöntemiyle ölçülür. Adayların, P1 performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımların tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla sınavın genelinden asgari %80 başarı göstermesi gerekir. Kritik adımlar ulusal yeterlilikte **beceri ve yetkinlikler** bölümden belirtilmiştir. Bu birim için sorulacak soru tipi ve süreleri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Seçmeli Birimler		Sınav Türü (Performans)	Başarı Notu	Soru Sayısı	Sınav Süresi (dk.)
B1	Elektrotla Ark Kaynağı (111)	P1	80	Uygulama	30
B5	Metal-Ark Asal Gaz Kaynağı (MIG Kaynağı) (131)	P1	80	Uygulama	30
B6	Metal-Ark Aktif Gaz Kaynağı (MAG Kaynağı) (135)	P1	80	Uygulama	30
B9	Tungsten Asal Gaz Ark Kaynağı (TIG Kaynağı) (141)	P1	80	Uygulama	30
B14	Oksi-Asetilen Kaynağı (311)	P1	80	Uygulama	30

Ölçme ve Değerlendirme

Otomotiv Sac ve Gövde Kaynakçısı (Seviye 3), Mesleki Yeterlilik Belgesi almak isteyen adaylar birimlerde tanımlanan teorik ve performansa dayalı sınavlara tabi tutulur. Adayların mesleki yeterlilik belgesini alabilmeleri için birimlerde tanımlanan sınavlardan başarılı olmaları gerekmektedir.

Yeterlilik birimlerindeki teorik ve performansa dayalı sınavlar, her bir birim için ayrı ayrı yapılabileceği gibi birlikte de yapılabilir. Ancak her birimin değerlendirilmesi bağımsız yapılır.

Adayın performans sınavından başarılı olması durumunda adayın performans sınav numunesi tahribatlı/tahribatsız muayene edilir ve muayene sonucunun başarılı olması gerekir.

Birim için öngörülen sınavların geçerlilik süresi sınavın başarıldığı tarihten itibaren 6 aydır. Birimin elde edilebilmesi için başarılı sınav tarihleri arasındaki süre farkı 3 ayı geçemez

****Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi, birimin başarıldığı tarihten itibaren iki yıldır. Yeterlilik birimlerinin birleştirilerek bir yeterliliğin elde edilebilmesi için tüm birimlerin geçerliliğini koruyuyor olması gerekmektedir.**

Beceriler

- Acil durum bilgisi
- Analitik düşünme yeteneği
- Basit ilk yardım bilgisi
- Çalışma alanı düzenleme becerisi
- Çalışma ve kontrol prosedürleri bilgisi
- Çevre koruma uygulamaları bilgisi
- Donanım ve araçların kullanımı becerisi
- El becerisi
- Elleçleme, taşıma ve sabitleme donanımları kullanım becerisi
- İş sağlığı ve güvenliği bilgisi
- İşlem dokümantasyonu ve çeşitli teknik spesifikasyonlar bilgisi
- İşyerine özgü kural ve çalışma prosedürleri bilgisi
- Kalite güvence sistemleri bilgisi
- Kalite kontrol metotları bilgisi
- Katı ve tehlikeli atıklar bilgisi
- Kaynak bileşenlerinin ön hazırlığı bilgisi
- Kaynak kalite gereklilikleri bilgisi
- Kaynak kalite kontrol metotları bilgisi
- Kaynak teknikleri bilgisi
- Kontrol ve uygulama teknikleri becerisi
- Kusur belirleme ve giderme yöntemleri bilgisi
- Makina ve gereçlerin kullanım becerisi
- Malzeme ve süreç tanımlama kodları bilgisi
- Mesleki terim bilgisi
- Öğrenme ve geliştirme becerisi
- Sözlü ve yazılı iletişim becerisi
- Teknik resim bilgisi
- Temel çalışma mevzuatı bilgisi
- Temel geometri bilgisi
- Temel malzeme bilgisi
- Temel üretim süreçleri bilgisi
- Ulusal kalite yönetmelikleri-teknik standartlar bilgisi
- Yangın, yangın önleme ve yangınla mücadele bilgisi
- Zamanı iyi kullanma becerisi

Ön Şartlar

Bu yeterlilik için ön şart aranmamaktadır.

Davranış Kuralları	<ul style="list-style-type: none">• Amirlerine doğru bilgi aktarmak• Arızalı donanımlar konusunda duyarlı davranmak• Basit nitelikteki arızaların tespitinde deneme ve uygulama yapmak• Çevre, kalite ve İSG kurallarını benimsemek• Doğal kaynak kullanımı ve geri kazanım konusunda duyarlı olmak• Ekip içinde uyumlu çalışabilmek• Gerekli temizlik malzemelerinin seçimini dikkatle yapmak• Gerekli ve acil durumlarda donanımın çalışmasını durdurmak• İş devirlerinde doğru iletişim kurmak ve bilgi aktarmak• İşyeri hiyerarşi ilişkisine saygı göstermek• Kendi ve diğer kişilerin güvenliğini gözetmek• Malzeme hazırlıklarını yaparken dikkatli olmak• Olumsuz çevresel etkileri belirleyebilmek• Risk faktörleri konusunda duyarlı davranmak• Sorumluluklarını yerine getirmek• Süreç kalitesine özen göstermek• Talimat ve kılavuzlara harfiyen uymak• Tehlike durumlarında ilgilileri bilgilendirmek• Tehlike durumlarını dikkatle algılayıp değerlendirmek• Temizlik, düzen ve işyeri tertibine özen göstermek
Sınavda Kullanılacak KKD'ler	<ul style="list-style-type: none">• Koruyucu Gözlük• Kaynak Maskesi• Kaynak Eldiveni• Kaynak Önlüğü• İş Ayakkabısı
İlk Belgelendirme Kriterleri	<p>Adaylar direk veya web sitesi üzerinden başvuru formunda talep edilen bilgileri doldurarak ıslak imzalı olarak TESKO'ya ulaştırır. Yeterlilik kapsamına göre belgenin verilebilmesi için;</p> <p>a) Başvurunun alınması ve değerlendirilmesinin, Belgelendirme prosedüründe yazan şartlara göre yerine getirilmesi ve kabulünün sağlanması.</p> <p>b) Ölçme ve değerlendirme sonuçlarının belgelendirme programına göre yeterli olması gerekir. Aday bu adımlardan sonra ilk belgeyi almaya hak kazanır.</p> <p>Belgenin geçerlilik süresi adayın performans sınavından başarılı olduğu tarihte başlar ve TS EN ISO 9606-1 için 3 yıl, TS EN ISO 9606-2 için 2 yıl süresince geçerlidir.</p> <p>Belge geçerliliğinin devam etmesi için aşağıdaki şartlar sağlanmalıdır;</p> <p>-Kaynakçı, yeterli görüldüğü alandaki kaynak işlerinde sürekli olarak çalıştığını ispatlamalıdır. 6 aydan daha uzun olmayan bir süre ara vermeye izin verilir.</p> <p>-Kaynakçının çalışması, yeterlilik sınavının gerçekleştirildiği teknik koşullarla genel olarak uyumlu olmalıdır.</p> <p>-Kaynakçının bilgi ve becerisinin soruşturulmasına yol açacak özel bir neden olmamalıdır. Eğer bu koşulların herhangi birine uyulmazsa, yeterlilik iptal edilmelidir.</p>
Yeniden Belgelendirme Kriterleri	<p>TS EN ISO 9606-1 Çelik kaynakçısı için belge geçerlilik süresinin sonunda belge sahibi ilk belgelendirmede olduğu gibi yeniden sınava girerek belgelendirilir. Belge geçerlilik süresi 3 yıl olup 3 yıl sürenin sonunda belge sahibi yeniden sınava girerek belgelendirilir.</p> <p>TS EN ISO 9606-2 Alüminyum kaynakçısı için Yeterlilik belgesi, belgelendirme kuruluğu tarafından madde 9.3'deki koşulların tümüyle yerine getirilmesi durumunda iki yıllık bir ilave süre için uzatılır.</p> <p>a) Uzatmayı destekleyen bütün kayıtlar ve kanıtlar kaynakçı için izlenebilir olmalı ve imalatta kullanılan WPS/pWPS'leri tanımlamalıdır,</p> <p>b) Uzatmayı destekleyen kanıtlar hacimsel yapıda olmalı (radyografik muayene veya ultrasonik muayene) veya tahribatlı deneyler durumunda (kıрма veya eğme deneyleri) son altı ay içinde yapılmış olmalıdır,</p> <p>c) Kaynaklar, kusurlar açısından Madde 7'de anlatıldığı şekilde kabul seviyesinde olmalıdır,</p> <p>d) Madde 9.3 b)'de ifade edilen deney sonuçları, kaynakçının orijinal sınav şartlarını yeniden sağladığını göstermelidir.</p>

Gözetim Yöntemleri ve Kriterleri	Kişinin yeterliliğinin devam ettiğini izlemek amacıyla adayın performans sınavından başarılı olduğu tarihten itibaren TESKO tarafından değerlendirme yapılır. Belgelendirilmiş kişi, her 6 ayda bir SGK dökümü veya çalışma beyan formunu (Her bir işveren yetkilisine onaylatarak çalıştığına dair yazı veya bağımsız olarak çalıştığını gösterir kanıt) gözetim süresi bitinceye kadar beyan eder.
Belgenin Askıya Alınması	Belge aşağıdaki tanımlanmış hususlarda askıya alınır: <ul style="list-style-type: none">- Belgelendirilmiş kişinin Personel Belgelendirme Sözleşmesine aykırı bir tutum içinde bulunması durumunda, belge öncelikli olarak askıya alınır. Bu durum belge sahibine bildirilir, hatanın düzeltilmesi için 15 gün süre verilir.- Gözetim tarihi geçen belge sahipleri için belge öncelikle 15 gün askıya alınır ve gözetim sürecinin tamamlanması beklenir.- Gözetim sonucu performansı yeterli bulunmayan veya belge sahiplerinden kaynaklanan nedenlerle gözetimi yapılamayan belge sahiplerinin belgeleri askıya alınır. Askı sebebi ortadan kalktığında belgenin geçerliliği, belge geçerlilik süresi sonuna kadar devam eder. Askıya alındıktan sonraki 15 gün içerisinde herhangi bir bildirim olmazsa belge iptal edilir.
Belgenin İptal Edilmesi	Belge aşağıda tanımlanmış hususlarda iptal edilir: <ul style="list-style-type: none">- Gözetim süreci bitmiş, askıya alma süresini geçmiş belgeler,- Personel Belgelendirme Sözleşmesine göre yanlıtıcı şekilde kullanılmış ve düzeltme talebi istenmiş, ama düzeltme yapılmamış belgeler,- Belgelendirme ve gözetim proseslerinde kasti olarak yanlıtıcı ve yanlış bilgileri beyan ettiği anlaşılan ve /veya sahte evraka göre düzenlendiği belirlenen belgeler,- TURKAK ve MYK tarafından TESKO'nun yetkilerinin iptali durumunda; verilen belgelerin iptali; eğer belge, gözetim prosesine uğramamış ise gözetim süreci zamanında, gözetim prosesine uğramış belgeler için ise belge süresinin sonuna kadar geçerlidir.
Belgelendirmenin Kapsamı veya Seviyesinin Değiştirilmesi için Kriterler	Belgelendirme programında ilave değerlendirme gerektirecek şekilde bir değişiklik olduğunda (Revizyon vb.), ilgili program kapsamında belgeli tüm adaylar mümkün olduğunda e-mail, mümkün olmadığında SMS veya telefonla bilgilendirilir. Belgelendirilmiş kişinin değişen şartları karşıladığını doğrulamak için teorik ve performans sınavı seçeneklerinden biri veya birkaçı kullanılabilir. Uygulanabilir olduğunda yeniden belgelendirme süreci kişinin değişen şartları karşıladığını doğrulamak için kullanılır.
Sınav ve Belge Ücretleri	Sınav ücreti Tesko web sayfası üzerinde ücret politikası başlığı altında kamunun erişimine açık haldedir. Belge Ücreti: MYK web sayfasında belirtilen belge ücreti Ücretlerin sınav öncesi Akbank TR66 0004 6012 7788 8000 0456 82 Iban numaralı TESKO Kalite Gözetim ve Belgelendirme firması TL hesabına yatırılması gerekmektedir. Girdiği ilk sınavda başarısız olan adaylar başarısız olduğu yeterlilik birimleri ve sınav türleri için ilave sınav ücreti ödemededen ilk sınav tarihinden itibaren 1 yıl içerisinde 2 kez daha sınava girebilirler.
Şikâyet ve İtiraz Süreci	Şikâyet ve İtiraz hakkında ayrıntılı bilgilendirmeye www.tesko-nde.com web adresi üzerinden ulaşabilirsiniz. İtirazlar için zaman aşımı süresi belgelendirme kararının ilanından itibaren 15 iş günüdür.